

DUBRAVA

1. OPĆI I ADMINISTRATIVNI PODACI

Županija	Krapinsko - zagorska
Grad/općina	Grad Pregrada
Naselje	Pregrada
Katastarski podaci	k.č. br. 1290/3, 1290/1, 1295, 1296, 1297/1, 1297/2, 1290/2, 1294/1, 1294/2, 1292, 1293, 1298/11, 1298/10, 1298/9, 1298/8, 1298/7, 1298/6, 1298/5, 1298/4, 1298/3, 1298/2, 1298/1, k.o. Pregrada.
Naziv	Dvorac Dubrava
Nadležnost	Konzervatorski odjel u Krapini
Glavna datacija	18. i 19. stoljeće
Naručitelj	Obitelj Keglević
Vlasništvo	Privatno
Pravni status	Z-5268
Namjena	Stambena

Povijesni katastar imanja iz 1861., zona zaštite na DOF podlozi

2. SMJEŠTAJ, ORGANIZACIJA I SASTAVNICE CJELINE

Dvorac Dubrava nalazi se nedaleko od Pregrade, na povišenom položaju, s istočne strane ceste koja vodi prema Krapinskim Toplicama. Od ceste ga dijeli prostrana neizgrađena travnata padina s pristupnim putom. Jednokatnim sklopom od tri krila dominira ono najdulje – istočno i ugaona kula na uglu kraćeg zapadnog koje je orijentirano prema cesti. Uz dvorac se na istočnoj strani nalaze dvije gospodarske zgrade, ostaci nekadašnje velike gospodarske zone.

2.1. DVORAC

Tri jednokatna krila formiraju nepravilnu U formu sazdanu od najduljeg istočnog i kratkog zapadnog krila koje povezuje kratko sjeverno krilo. Volumen je naglašen cilindričnom kulom sa šiljatom kapom na sjeverozapadnom uglu. Krila zaključuju dvostrešna krovništa.

Osnovni koncept organizacije prostora trebao je biti nizanje prostorija duž pročeljih zidova i uzdužni hodnici, no nedovršenost izgradnje te podjela radi vlasničkih odnosa rezultirala je nejasnom prostornom koncepcijom. Arkadno je otvoreno prizemlje najduljeg istočnog krila, dok sjeverno vezno krilo ima arkadne hodnike u obje etaže.

Pročelja su artikulirana ujednačenim ritmom prozorskih osi uz naglašenu horizontalnu podjelu razdjelnim vijencima. Arhitektonska historicistička plastika vezana je za prozorske otvore u vidu okvira, nadstrešnica i klupčica. Profiliranim razdjelnim i plastički naglašenim potkrovnim vijencem obuhvaćena su sva pročelja triju krila, dok je kula vezana samo razdjelnim vijencem. Dvorišno pročelje sjevernog krila i prizemlje dugačkog istočnog krila artikuliraju arkadni nizovi na stupcima, dok su ostale dvorišno orijentirane plohe oblikovane jednako kao i vanjska pročelja. Na zabatnom dvoosnom pročelju kraćeg zapadnog krila nalazi se glavni ulaz u dvorac. U njegovoj središnjoj zoni oslikan je sunčani sat. Najduljem krilu dvorca prigraden je prizemni volumen neodgovarajućeg oblikovanja.

2.2. GOSPODARSKE ZGRADE

U neposrednoj blizini dvorca, s njegove stražnje istočne strane, recentno su izgrađene dvije pomoćne zgrade koje svojim oblikovanjem ne doprinose vrijednosti cjeline, međutim, položajem i volumenom ne utječu na njen karakter i vizure.

Gospodarska zona s većim brojem gospodarskih zgrada i jezerom bila je u istočnom dijelu dvorskog imanja, gdje se skupina povijesnih zidanica gospodarske namjene nalazi i danas. Međutim, uslijed nove izgradnje u neposrednoj blizini, ove zgrade postale su dio druge vlasničke i funkcionalne cjeline zbog čega nisu uključene u obuhvat zaštite dvorca.

2.3. PERIVOJ

Sjeverno od dvorca bio je uređen povrtnjak, dok je manji perivoj postojao neposredno uz zapadno krilo. Danas ne postoje tragovi perivoja niti vrta.

3. STANJE

Dvorac je u dobrom stanju jer se koristi kao stalni ili povremeni stambeni prostor. Radi prilagodbe stanovanju jednog od vlasnika izvedena je neprikladna dogradnja na jugoistočnoj strani.

4. VALORIZACIJA

Dvorac Dubrava sazdan od tri jednokatna krila nejednake duljine s cilindričnom kulom na sjeverozapadnom uglu, formiran je tijekom 18. i 19. stoljeća. Naime, krajem 18. stoljeća podignuta je trokrilna građevina koja se potkraj 19. stoljeća obnavlja u duhu historicizma pri čemu se dograđuje

ugaona kula amblematskog karaktera. Riječ je o slojevitoj građevini arhitektonske vrijednosti koja proizlazi iz očuvanosti njena volumena, dijela prostornog koncepta i svodnih konstrukcija te kompletnog pročelnog oblikovanja.

Umjesto perivoja dvorac je imao dva velika vrta u zapadnom dijelu imanja, dok je u istočnom bila gospodarska zona s gospodarskim zgradama. Danas ga okružuju livade s manjim grupama stabala. Osim arhitektonske vrijednosti posjeduje i ambijentalnu koja proizlazi iz skladnog suodnosa s okolnim prostorom u kojem stvara karakteristične vizure i akcente. Gradila ga je obitelj Keglević koja je ostavila cijeli niz dvoraca u Hrvatskom zagorju, vrijedno svjedočanstvo o načinu i kulturi življenja hrvatskoga plemstva na ovim prostorima.

5. MJERE ZAŠTITE I PREPORUKE ZA OBNOVU I PRENAMJENU DVORCA I PRIPADAJUĆIH

Dvorac, k.č.br. 2184, 2178, k.o. Pregrada – stupanj zaštite: D2, U

Budući da je sačuvana izvorna arhitektonska koncepcija gradnje i oblikovanja, kod obnove je nužna primjena konzervatorskih metoda (održavanje, sanacija, konzervacija, restauracija, restitucija, rekonstrukcija) u očuvanju volumena, artikulacije i oblikovanja pročelja, prostornog ustroja i konstruktivnih elemenata. Moguće su određene intervencije u interijeru s ciljem zadovoljavanja nove funkcije.

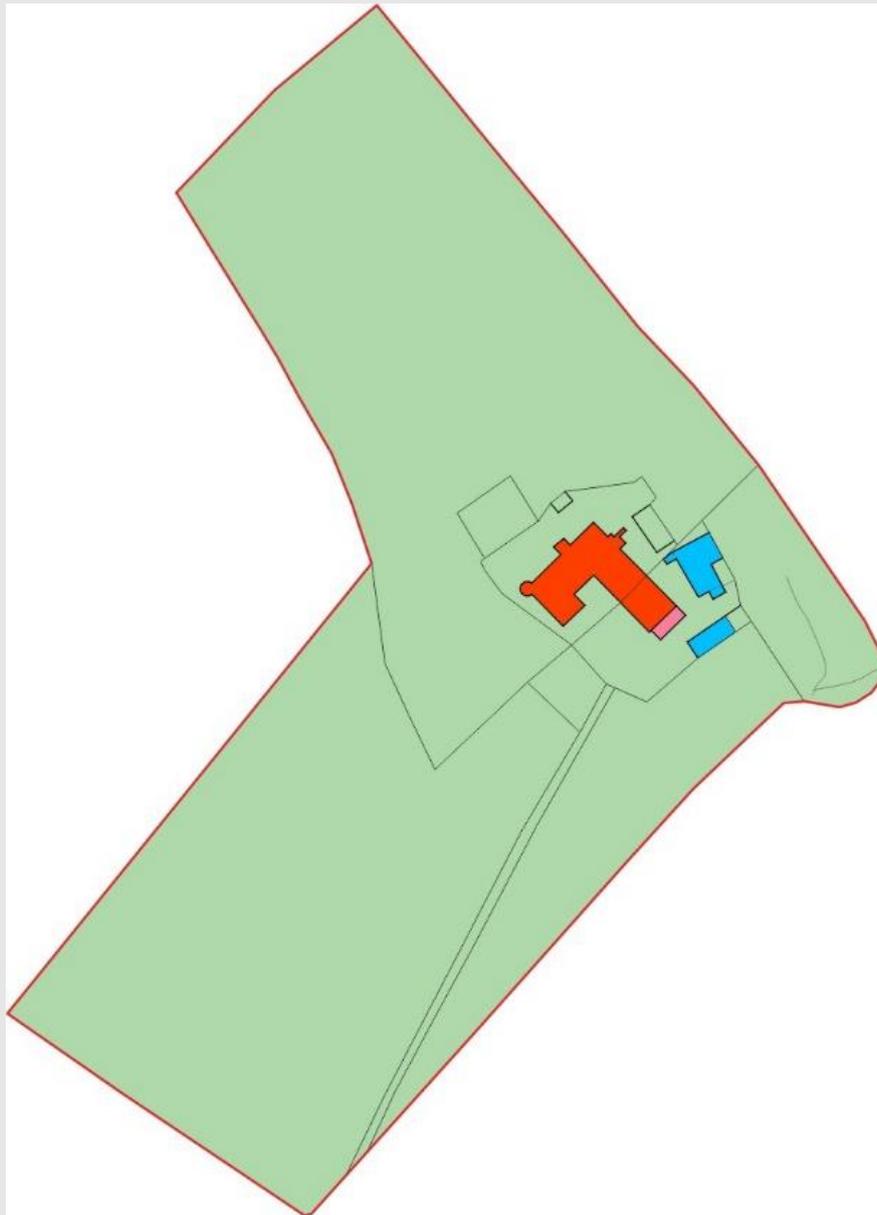
Južni, recentno dograđeni, dio istočnog krila potrebno je ukloniti.

Recentna izgradnja, k.č.br. 2178, k.o. Pregrada – stupanj zaštite: D5

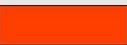
Na mjestu recentno izgrađenih pomoćnih zgrada moguća je nova izgradnja suvremenog oblikovanja koja će se dimenzijama i oblicima prilagoditi karakteru cjeline.

Okoliš – stupanj zaštite: P3

Potrebno je održati zelenu zonu oko dvorca, naročito travnatu padinu prema cesti.

DVORAC

D2

Primjena konzervatorskih metoda (održavanje, sanacija, konzervacija, restauracija, restitucija, rekonstrukcija) u očuvanju volumena, artikulacije i oblikovanja pročelja, prostornog ustroja, konstruktivnih elemenata i sačuvanih dijelova opreme interijera. Moguće su određene intervencije u interijeru s ciljem zadovoljavanja nove funkcije.

D5

Nova izgradnja suvremenog oblikovanja koja će se oblicima i dimenzijama prilagoditi karakteru kompleksa.

PERIVOJ

P3

Očuvanje zelene zone ili parterno uređenje bez nove izgradnje, sve usklađeno s karakterom prostora (prema konzervatorskim smjericama nadležnog konzervatorskog odjela).

ARHEOLOŠKE ZONE

U

uklanjanje

6. BIBLIOGRAFIJA I DOKUMENTACIJA

Obad Šćitaroci, Mladen; Dvorci i perivoji Hrvatskog zagorja, Školska knjiga, Zagreb, 2005.,
Umjetnička topografija Hrvatske: Krapinsko-zagorska županija, Institut za povijest umjetnosti, Zagreb,
2008.

Foto dokumentacija: Fototeka Ministarstva kulture, Fototeka Konzervatorskog odjela u Zagrebu i Krapini